

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio XLIX. In eadem, 28. Iunij 1655. Executio concedi debet literis Apostolicis iustificatis per probationem Clericatus, valoris beneficij & vacationis quæ inducitur per adeptionem possessionis, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

fungentis, qui propterea plenam super eadem intimatione personali tanquam super re ad ipsius spectante officium fidem assequitur, iuxta gloss. in cap. cum parati in verbo sicut nuntius de appellat. in cap. prudentiam, verbo per certum nuntium de offic. delegati. Mandol. conf. 96. num. 10. Rota coram Puteo dec. 187. lib. 3. & in Colonen. Cameraria 6. Martij 1644. in principio, coram R. P. D. meo Bichio, Ex terminorum denique servatione constat mandatis Apostolicis non obtemperasse Capitulum, † cuius proinde contumacia debet, nisi infra mensem parere studuerit, interdicti poena mulctari, ut de stylo Tribunalis testatur Rot. coram Cassad. decif. 6. num. 10. de Caus. possess. & proprietatis, coram Mohedan. decif. 1. de sentent. excomm. & in Britonien. Canonatus 26. Iunij 1598. coram Orano.

2 Neque poterit suffragari Capitulo oblata in ipsius intimacione mandati paritio. Illud quippe continet simplicem partitionem patientiæ, sed factum quoque præsciuit positivum, amotionis videlicet petri intrusi à possessione Canonici, ac fructuum præstationem, quorum propterea successiva solutio ad effugiendam poenam in mandato Rotali comminatum præcedere debuisset, nec sola tunc parendi obligatio poterat suffragari, iuxta distinctionem, quam refert & sequitur Rota coram Gregor. decif. 306. num. 1. coram Buratto decif. 947. numero 2. coram Cavalier. decif. 364. numero 3. coram Merlino decif. 20. numero 3. & antea coram Mohedan. decif. 9. de re iudic. & in his terminis Declaratoriæ irrogandæ ob non partitionem mandato de manutenendo in Leodien. Vicaria 4. Iunij 1653. in §. 2. quia & in ultimo coram R. P. D. meo Bichio, ubi ampliatur præterea conclusio quamvis fructus illiquidi forent, † cum debeat tunc debitor ad evitandam contumaciam aliquam ipsorum partem deponere, ac residuum iudicialiter offerre, statim ac eorundem liquidatio fuerit subsecuta, ut Rot. coram Achil. decif. 1. n. 1. de sentent. excomm. & in Burgen. Decimarum 11. Februarij 1650. in §. quia ultra coram R. P. D. meo Cerro cum alijs per Add. ad decif. Burat. 107. num. 6.

4 Relaxationem verò declaratoriæ legitimam contra Petrum declarat intimatio mandati Rotalis prævia citatione ad valuas subsecuta, tum vicinioris Ecclesiæ, tum Cathedralis Leodien. tum denique oppidi Tongrensis, ubi beneficium controuersum extitit, † licet enim regulariter requiratur intimatio personalis, ut possit declaratoria decerni secundum Innocen. in cap. si aduersarius. num. 1. de eo qui mittitur in possess. Alterius de censur. disput. 3. lib. 3. c. in princip. Rot. coram Mohed. decif. prima in princip. de sentent. excomm. & coram Cassad. decif. 1. n. 10. de Caus. possess. & propriet. & in terminis Declaratoriæ, ex non partitione mandato in Monopolit. Iurisd. 11. Febr. 1647. in §. tum ex quo, coram R. P. D. meo Bichio, † Quoties tamen de accessu non tuto legitime constiterit citatio dumtaxat ad valuas suffragatur iuxta gloss. in extranag. unica verbo personaliter apprehendisset, de dolo & contumac. Rot. dec. 5. de re script. in nouis. Et coram Seraphin. decif. 1296. n. 3. & pluribus alijs relatis, in Cracouien. præpositura Sancti Florianij 12. Decembris 1650. coram R. P. D. meo Bichio, in §. & accedit, † qui sanè non tutus accessus ex duorum depositione testium in proposito casu bene desumitur, dum vnius dumtaxat depositio posset ad hunc effectum deferuire, ut ponderauit Rota coram Achil. dec. 22. n. 1. de probat. coram Buratto decif. 947. num. 2. Add. ad decif. 5. num. 4. de re script. in nouis, cum iidem præterea testes admini-

culentur ex tribus Notariorum relationibus, de eodem accessu non tuto prævio Sacramento testium, quibus plenam fidem adhibendam esse in his terminis Rota respondit coram Seraphino decif. 1296. sub n. 3. & in Leodien. Abbatissatus 8. April. 1644. in §. nec facit, coram Reuerendiss. Terracinen.

Et ita interdictum contra Capitulum, nisi infra mensem paruerit, Declaratoriæ verò contra Petrum de Marcellis relaxandam responsum fuit informanti dumtaxat Ernesto.

R. P. D. VEROSPIO Leodien. Canonatus,

Lunæ 28. Iunij 1655.

Ad cap. 130. & 188. vol. 2.

ARGVMENTVM.

Executio concedi debet Literis Apostolicis iustificatis per probationem Clericatus, valoris Beneficij & vacationis, quæ inducitur per adeptionem possessionis vigore transumpti facti, non obseruatis requisitis per constitutiones Pontificias, quæ locum non habent in transumptis ante dictas constitutiones factis, maxime si Summus Pontifex illius constitutionis non ignarus narrata sibi veritate beneficium contulerit; vacationem autem sufficit probare eo modo quo expressa fuit in literis.

S V M M A R I V M.

- 1 Executio concedenda est literis Apostolicis iustificatis.
- 2 Clericatus prout probatur ex attestacione Ordinarij.
- 3 Valor beneficij potest exprimi in ducatis 24. per excessum quando talis est consuetudo.
- 4 Vi transumptum sit validum pro capiendâ possessione, quæ requirantur ex constitutionibus Pontificiis.
- 5 Qui possessionem capit vigore transumpti non facit iuxta formam constitutionum priuatur ipso iure Beneficio.
- 6 Beneficium illius qui priuatus est ipso iure, potest tamen impetrari non citato possessore.
- 7 Licet instrumentum sine testibus fidem non faciat, sufficit tamen quod Testes subscribant actum corammediate post factum per eundem Notarium.
- 8 Constitutio non habet locum quoad actus futuros, nisi se referat ad actum postea consummatum.
- 9 Papa conferens ex certa scientia censetur supplere omnes defectus.
- 10 Ampliatur etiam si Papa rescribat ad partis instantiam.
- 11 Vacationem sufficit iustificare eo modo quo expressa fuerit in literis.
- 12 Priuatio ex usu transumpti informis introducta licet cum habet etiam si fructuum perceptio non interuenierit.
- 13 Priuatio ob adeptum beneficium incompatible non oritur ex illius assequutione, sed ex retentione.
- 14 Constitutio quæ per viam legis emanauit ligat iurantes statim ubi fuit publicata in Curia.

DECI

DECISIO XLIX.

Literas Apostolicas pro assecutione Canonicatus controuersi à Petro Mean expeditas, Domini censuerunt in omnibus iustificatas, ac consequenter exequendas iuxta Text. in cap. si Capitulo, ibique glossi. notat, in verb. exequatur de concess. praben. lib. 6. & in cap. si quando de rescriptis. † Siquidem ipsius Clericatus non controuertitur ex aduerso, & ex Ordinarij literis testimonialibus legitimam iustificationem assumit Felin. in cap. post cessionem num. 3. & 15. de probat. Rot. cor. Greg. dec. 78. num. 5. & in Valentina Parochialis de Moncada 28. Iulij 1647. §. Thoma. verò, coram R.P.D. meo Cerro, cum alijs deductis in Clusina Benef. 26. Februar. 1649. in §. Clericatus coram Me. † Valor Canonicatus in ducatis 24. per non excessum vltiori probatione non indiget, dum vigore concordatorum Germaniæ Beneficia quæcumque sub ea dumtaxat quantitate exprimi solent de consuetudine Prouinciæ relata in Leodien. Canonicatus, & Scolastria 27. Februar. 1612. cor. Sacratò, & in Leodien. Canonicatus 27. Iulij 1642. §. de Clericatu, vers. valor non indiget, & 23. Febr. 1643. sub §. primo, & in Leodien. Archidiaconatus 1. Iulij 1642. coram R.P.D. meo Cerro.

Eius denique vacatio iustificata dignoscitur ex adepta per Hieronymum possessione vigore transumpti ad formam antiquam dumtaxat expediti, sine recognitione videlicet, ac subscriptione officialis, nec non etiam destituti subscriptione, & stemmate Reuerendiss. Datarij contra normam ab Innocentiana constitutione sapientissime præscriptam sub pena priuationis beneficij ipso facto incurrendæ, ac eiusdem successiue dispositione tanquam ipso iure vacantis, Apostolicæ Sedi dumtaxat reseruata. † Ex huius enim vsu transumpti contrauentio constitutionis depromitur, nec non iustificatio legitima prouisionis à Petro nouiter expeditæ, vt in terminis similium Constitutionum Iulij III. atque Gregorij XIII. notat Gonzal. ad reg. 8. Cancellaria gloss. 15. n. 85. & 98. Paris. de resignat. Beneficiorum lib. 11. quest. 7. num. 1. cum seqq. Rot. dec. 216. n. 5. & dec. 265. num. 1. part. 6. rec. † qui proinde potuit eorum virtute verborum ipso facto, ac ipso iure importantium Canonem latæ sententiæ secundum Eugen. conf. 68. num. 12. lib. 1. non expectatā sententiā priuationis, neque citato Possessore, Canonicatum ab Apostolica Sede obtinere iuxta Text. in cap. licet Episcopus ubi gloss. notat in verbo Te non vocato de praben. lib. 6. Prob. ad Monac. in cap. Alma Mater n. 8. de Sent. excom. lib. 6. Paris. de resignat. Benef. lib. 11. q. 7. n. 34. & q. 10. num. 10. Hojeda de incompatibil. Benef. part. 1. cap. 4. Garz. de benef. part. 11. cap. 10. num. 23. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 15. n. 148. Rot. dec. 707. n. 3. & dec. 728. n. 1. p. 3. diuers.

Hic autem transumpti vsus à Hieronymo perperam impugnatur, dum ex adepta possessionis Instrumento conuincitur sub die 2. Aprilis 1653. coram Testibus rogato, & consequenter per 14. menses post editam Constitutionem sub die videlicet 3. Februarij 1652. Tum ex reiteratis ipsius Hieronymi instantiis coram Capitulo, vt eiusdem virtute transumpti se ad possessionem Canonicatus admitteret, & in ea deinde confirmaret, pro vt antea factis retrò temporibus ceteris simili vigore transumpti instantibus concedere consuevit. Tum denique ex Capitularibus decretis exhibitionem Bul-larum, siue transumpti præcipientibus, ad formam Constitutionis Innocentianæ expediti, licet pro

assecutione possessionis neutrum necessarium esse contenderet ipse Hieronymus, sed exhibitum dumtaxat sumptum suffragari.

Nec fides Instrumenti in proposito casu destruitur quoad actum possessionis apprehensæ vigore transumpti. Quia Testium rogitu appareret destituta, sine quibus soli Notario de eodem actu testanti non creditur, vt respondit Rota cor. Penia dec. 279. num. 5. cum seqq. & dec. 605. num. 12. part. 5. rec. Quoniam Testes noscuntur adhibiti in reiterata instantia facta Capitulo pro assequenda possessione Canonicatus vigore transumpti eadem ipsa die antecedenter exhibiti, ac penes ipsum relictæ, quam ab eodem Capitulo denegatam immediatè, ac nulla postposita mora Hieronym. à Notario obtinuit, adeoque huic actui possessionis immediatè subsecuto, & in eodemmet Instrumento recensito iidem Testes antecedenter de transumpti præsentatione rogati censentur adfuisse, iuxta Theoricam Bart. in l. si quis ex argentariis, §. si initium, n. 8. in fin. ff. de eden. quam sequitur Bald. n. 1. Alex. n. 4. & 5. & in proximis terminis comprobauit Rot. coram Card. Millino dec. 203. num. 2. vers. Testes apposit.

Neque modus vacationis expressus in Literis excluditur, quod transumptum pro capienda possessione adhibuit à Hieronymo ante prædictam constitutionem fuerit expeditum, cuius proinde vsus prohibitas dici nequeat ab ipsa constitutione postmodum emanata per viam legis, siue huius natura perspecta futuris dumtaxat negotiis prospiciendi, non autem præteritis iuxta Text. in c. 2. & in c. ult. de const. & in l. causas, C. de translat. penult. in fin. C. de Sacros. Eccles. Card. in Clem. dudum, §. nos etenim in 7. q. de sepulchris, Rot. coram Pur. dec. 173. n. 2. lib. 3. in correctis, siue speciali natura constitutionis, qua Summus Pontifex proficitur se futuris velle negotiis providere.

Hæc enim constitutio ex lectura dignoscitur in duas partes distributa, in quarum prima sub pena excommunicationis extractio transumpti ad formam antiquam Notariis prohibetur, qui propterea actus expeditionis transumpti adueniente constitutione perfectus, ac consummatus sub eadem excommunicationis pena vt in proposito casu dici nequit inclusus. In altera verò interdicitur prouisis siue eiusdem vigore transumpti possessionem audeant assumere sub pena priuationis, ac vacationis beneficij, sub cuius proinde dispositione adeptio possessionis vigore transumpti longe post editam Constitutionem subsequuta comprehensæ censetur, tanquam actus post eandem Constitutionem expletus, ac consummatus, iuxta Theoricam Bart. in l. omnes Populi n. 45. ff. de Inst. & Iur. notat Barbat. in c. ult. n. 46. de const. Felin. in c. quoniam contra n. 11. cod. tir. ibique Dec. n. 17. Soc. lun. conf. 21. n. 15. lib. 1. Menoch. conf. 240. n. 39. Suarez de leg. lib. 3. cap. 14. n. 12. vers. nam lex, Magon. dec. 88. n. 12. & 13. quippe qui sub lege, seu constitutione prohibitoria antè ipsius consummationem promulgata continetur, vt notat Felin. in cap. ult. n. 11. de const. Paris. de confiden. q. 12. n. 13. & 14. Rot. cor. Seraph. dec. 1001. n. 3. Quem sanè intellectum non excludit dictio illa huiusmodi apposita in prohibito vsu transumpti proinde assumendi post editam dumtaxat constitutionem; hæc quippe dictio adiecta dignoscitur solemnitatibus antecedenter expressis, videlicet reuisionibus, & subscriptionibus huiusmodi, & ad easdem repetendas censetur apposita, non autem pro qualificando vsu transumpti iuxta naturam dictionum similium se referendi ad proxima, ad Text. in cap. si Abbatem.

Abbatem, vbi glos. in verb. huiusmodi de elect. in 6. Corneus conf. 97. n. 8. lib. 4. Marfcor. var. lib. 2. c. 77. n. 27. cum aliis adductis in dec. 33. n. 3. coram san. mem. Greg.

- 9 Declaratus præterea fuit hic actus à Summo Pontifice sub ipsa constitutione comprehensus, dum sub narratiua transumpti longè ante editam constitutionem expediti, sed post eam ad vsum deducti, ac cōsummati Petro contulit Canonicatum vti vacantem non seruata forma constitutionis, talis namque declaratio pro inclusione actus aliàs dubij sub eadem constitutione deseruit iuxta Theoricam Felin. relata in c. ult. n. 3. de const. c. inter alia, de sententia excommunicationis, c. per venerabilem, qui filij sint legitimi. Ruin. conf. 161. n. 12. lib. 1. Card. Mant. dec. 59. cum aliis relatis in Barchinonen. Canonicatus 9. Iunij 1645. in §. Etenim hac obseruantia, coram Me.
- 10 Et licet ad Partis instantiam, non autem motu proprio narratiua præcesserit (quo casu regulariter gratia restricta censetur ad vacationem narratam, non autem inde declarationem constitutionis insurgere, ac successiuam priuationem Canonicatus.) Attamen dum Pontifex vti Conditor constitutionis eandem callebat, & post expressam sibi veritatem Petro contulit Canonicatum, constitutionem prædictam licet aliàs illa dubietatem admitteret, declarasse censetur, vt respondit Anch. conf. 292. n. 2. & 3. pro ratione considerans, quod Pontifex iuris notitiam habere præsumatur, nec in iure censetur errasse, Rota coram Merlino dec. 227. n. 7.
- 11 Hinc verò desumitur vacationis legitima iustificatio favore Petri, cui satis esse censetur iustificatione vacationem eo modo quo expressa fuit in literis, vt admittit Sarnen. in reg. de triennial. q. 11. n. 13. in fin. Rot. cor. Seraph. dec. 990. n. 7. & dec. 71. num. 12. part. 6. rec. & in Lucana Parochialis de Ripafratta 26. May 1634. cor. bon. mem. Coccino, & in Messanen. Archiprobbyteratus 5. May 1642. §. Literas autem, coram Reu. D. meo Decano, & in Gerunden. Prioratus 27. Iunij 1644. coram R. P. D. meo Bichio in primo §.
- 12 Non etiam poterit ab huius priuationis incurfu Hi ronymus excusari ex Instrumentali possessione, dumtaxat adepta absque vlla fructuum exactione, sine qua poena priuationis irrogari non solet, vt in similibus ferè terminis assecutionis videlicet secundum beneficij incompatibilis, quod decretum de dimittendo non vrgeat, nisi fructuum exactio cum possessione concurrat, notat Lott. de re benef. lib. 2. q. 30. n. 8. cum segg. aliisque relatis iuribus respondit Rot. in Auallina Canonicatus 27. Martij. §. in proposio autem, & 12. Iunij §. primo, 1651. cor. R. P. D. meo
- 13 Certo, & Cum enim constitutio, de qua agitur resistat vsui transumpti, & possessionis assecutioni regulari proinde non potest eodem iure decreti de dimittendo Beneficium incompatibile, quod retentioni resistit, non autem assecutioni ex notatis in cap. vt quis de elect. lib. 6. & respondit Rot. coram Mohed. dec. 14. de preb. & dec. 601. n. 5. p. 4. & dec. 307. n. 9. p. 8. rec. & in Fesulana Beneficij 4. Iunij 1653. cor. R. P. D. meo Alberгато.
- 14 Eidem denique Hieronymo suffragari non poterit ignorantia constitutionis, quæ dum per viam legis emanauit, statim ac publicata fuit in Curia, ignorantes etiam obstringit, vt tradit Io. Monach. in cap. generali. n. 6. 7. & 8. de reg. iur. Sarnen. in prom. reg. q. 2. n. 23. Nauar. conf. 1. n. 19. de const. Rot. dec. 365. n. 13. & 14. post Cene. de Censib.
- Et ita vtraque, &c.

R. P. D. VERO SPPIO.

Leodien. Canonicatus.

Mercurij 24. Nouembris 1655.

Ad cap. 27. n. 26. part. 1. & de Pension. cap. 49.

ARGVMENTVM.

Contra contumaces & inobedientes Procedi potest per censuras. Conseruator non potest aliquid attentare in præiudicium mandatorum Rotæ, nec illius sententia excusat ab inobedientia, aut impedit quominus concedatur aggrauatoria. Obreptionis exceptio non admittitur in Curia Romana.

SVMMARIVM.

- 1 Nuntio referenti de actu coram se gesto creditur.
- 2 Que sit praxis procedendi ad aggrauatoriam contra inobedientes.
- 3 Conseruator privilegiorum vniuersitatis tenetur obdare mandatis Rotæ Romanæ, nec eius processu impedit aggrauatoriam contra inobedientes.
- 4 Summus Pontifex non censetur præiudicare reservationi, vel affectioni beneficiorum.
- 5 In Curia Romana non admittitur exceptio subreptionis propter facilem recursum ad Papam.

DECISIO L.

Contra P. Marcellum declaratoria, contra Capitulum verò interdictum in hoc Sacro Auditorio relaxatum fuerat nisi infra mensem mandatis Rotalibus, seu potius Apostolicis paruolens, quæ sanè sententia Ecclesiæ intimata & probatur ex relatione Nuntij de vtraque testantis, ac fidem præiudicantis in actu à se gesto iuxta glos. in cap. parati. in verb. suis Nuntius, de appell. Rot. coram P. D. meo dec. 5. n. 1. lib. 3. coram Greg. dec. 426. n. 9. & dec. 219. n. 2. p. 2. rec. cum aliis per Add. ad dec. Buratt. dec. 489. n. 3. & nulla verò partitio adhuc exhibita fuerit, licet quatuor terminorum seruatio sub intervallo decem dierum inter vnum & alterum præcesserit iuxta praxim relata in Vestrio lib. 8. cap. ult. n. 19. & in formulario Rot. n. 5. & 8. & successiuè approbatam in Casaraugustana distributionum seu attemptatorum 13. Nouembr. 1647. coram R. P. D. meo Cerro, & in Colonien. Vicaria 3. Decembr. 1649. §. in Ar. enim, coram Eminent. D. Card. Otthobono, & in Romana seu Albinganen. si bonorum 15. Martij 1654. coram eodem R. P. D. meo Cerro, contra ipsos proinde debet aggrauatoria relaxari, vt aucta vtriusque contumacia pœne grauioris incurfu possit exerceat iuxta Text. in c. veritatis de dol. & cont. vbi gl. in verb. Excommunicationis, & in cap. quoniam, de officio exco. narij. Rot. in Inuenacens. & in Melphiten. bonorum 1. Iulij 1648. §. ideoque petiram, coram Eminent. Card. Corrado, & in Colonien. Vicaria, 3. Decembr. 1649. §. cum enim, coram Eminent. D. Card. Otthobono, & in d. Casaraugustana distributionum 13. Nouembr. 1647. §. 1. cor. R. P. D. meo Cerro, & in Leodien. Præpositura 15. Martij 1652. & in Romana seu Albingan. bonorum 18. Martij 1654. coram eodem, & quam sanè contumaciam